

اد بايقورسونوف.

اوقۇر قۇراللى

اصول صوتيه جولى مين ترتيب ايتلگەن

قازاقچا الفبا

بىرىنچى جلدق كتاب

۴ نىچى بىسپاۋوى

КИРГИЗСКИЙ БУКВАРЬ
"УКУ-КУРАЛЫ"

ТУРКЕСТАНСКОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО №828 стр. 42030
Гор. Ташкент. 1922г.

۱۰۰ بایئورسونف،

اوقو و قورالی

اصول صوتیه جولی مین ترتیب ایتلگهن

قازاقچا الفبا

۴۰۰ نچی جلدق کتاب

۴۰۰ نچی باسیاوی

بالالارا بول جول باسی دالاقا

کیلگدر، توسب، بايقاب قارالقی دا!

بول جول مین باراجاتقان اوزگدهی کوب،

سولاردی کوره نورا قالاقبا

دئالق اوچرهن جارق، کتیهس بایلق،

جورگدهر ازدهب تاوب آلالق دا!

۱. ب

ناشری:

تورکستان جمهوریتی نئک ده ولت نه شریاتی

Туркестан Республикасы № 828. тираж. 40.000.

(۰) ل

آ	آ	آلار	آر	زار		
ل	لا	آوا	آولا	زارلا		
آل	آلا	آرال	آرلار	زارلار		
آل،	آلا،	آلار،	آر،	آرا،	آرال،	آرلا،
آرلار،	آز،	آزا،	آزار،	زار،	زارلا،	زارلار.

(*) بول جبرده آیتوو کیره ک - کیمی حرفدار کیله سی حرفدار مین جاغاسادی .
 کیمی حرفدار جاغاسایلدی . آ، ا، ب، د، ز، ج، غ، س، ی، ن، ه، ل، ج، ق، ط، س، ن
 حرف . بوغان حرف جاغاسادا قویوقین کیسب قسقا تلمز . مونا بلسقا کیمیگی جاغاسان
 حرفدار توراستادا اوسینی آتارضا .

س

ساز	آل	آسی
سازار	آلا	آسا
واس	آلاس	آسار
سارا	ساس	سال
آرلار	ساسا	ساللا
آرلاس	ساسار	سالار

آس، آساء، آسار، آل، آلا، آلاز، آلاس،
 آلاسا، آلاء، ساز، سازار، سالار، سالاء، آزار،
 آرضا.
 ساز، آز، آس، آسار، آلا، آلاز، ساللا
 سالار، آرضا، آزار.

ت

تات	تار	ات
تاتار	تارا	آتا
سات	قارال	اتار
ساتار	قاس	تاز
آرتار	تاسا	تازا
قارتار	تاسار	قازار

تال، تالا، تالار، تالاس، تلس، تاسا، تاسالا،
 آرت، تارت، سارت، آسته، آستاه، آستاره، تاستاه،
 تاستاره، تازاره، تازاروا.
 آت سات. تال تارت. آس آسات.
 آت آلا. تاس تازا. آرال تار.
 نامار آت سئار. سارت آلار.

(۰)
و

اور	سور	اول
اورا	سورا	اولار
اورال	سورار	اورلار
اوت	زور	تور
اوتا	زورلا	تورلا
اوتار	زورلار	تورلار

اور، اورتا، تور، تورتا، اوت، اوتاس،
 قول، تولا، اور، اورلا، اوسال،
 اوراز، اورار، اوراس، سولار، تولار، توزار،
 آت اوتار، تور، توزار، اورتا تولار، اولار
 آرتار، اول تارتار، اوراز اوسال، اورال اورار،

(*) «و» سوز بولسا، كيله آلدنيا تايلاق قويلاي: بول تايلاق اولمايدي؛ سويه و بولو، اوين قويلاي ديه كيرهك.

ن

سونا	نان	اون
سونار	نار	تون
اونان	نانار	زون
اوننان	سان	آنا
تونار	سانا	تانا
توننان	سانار	سانا

آسان، آران، ناس، نار، آربنا، اورنا، اورا،
 آتان، اوتان، آران، آران، آران، تاران، تاران،
 زوران، سازان، تان، تان، تاران،
 نان، آز، نار، زور، آتان، آران، اون،
 نانا، آت، آزار، تون، تونار، آسان، آتار،
 آتاتان، نار، زور، آساتان، اوسان، اوزار

ق

قول	ساق	آق
قوللا	ساقا	اوقى
قولغا	ساقال	اوقا
قالا	قات	تاق
قالغا	قاتال	تاقا
قالغان	قاتار	تاقال

قان قازا، قازان، قاناق، قوس، قوسار، قوساق، قانال، قاتار، قاراس، قارتا، قاسقا، تاسقا، آسقان، تاسقان، توقتا، توقتا، سوق، سوقتا، تاقتا، تاراق، تالان، قلاق.

قار آق، قارت ساق، قازان قارا، قازاق توق، قوس آلاسا، قوناق قونار، آق قارا آرا لاس، تازاق تار قارا لاس.

ب

بار	ساب	اوب
آلبار	سابا	اوبا
آزبار	سابان	اوبال
قان	بور	بال
قانبا	بورا	بالا
قانباس	بوران	بالالار

قاب، قاپار، قاپان، آرباء، بالئا، بانا، بوتما، بولات، بوران، بلس، بازار،
 قازار، بلسقا، بوسقا، بانقان، بانقان، تلجان، آقان، آقان، ساتقان، قاتقان،
 آت آلبار، نار بوتما، بولات بالئا، ان قلئا، قار بورار، بوران بولار،
 بوقان باقان آلار، قوقال سابان سالار.

ج

تاج	جول	جان
جات	جولا	جانا
جاتاق	جولاق	جانار
آلبوو	جول	جار
اولجا	جولقوو	آجار
بولجا	جولقار	قاجار

جاز، جازا، جازوو، جوت، جورت، جورن، جورن، جامس،
 جاسا، جاساق، جول، جوتا، جوبا، جوسبار، جازباق،
 جانتاق، جارحاق، جانتاق، جوتار، جولقار.
 اوت جانار. آت جاتار. قار جوق. قانبار
 قاروو. جانتان جاتاق. جاتاق آتاق. جورن
 جانتان. جانباق اوت.

چ

آچو	آلاچ	آچ
اوچوو	آلاچا	آچا
چاچوو	آراچا	آچار
چورتان	قاچ	چال
چولاق	قاچوو	چالا
چوچاق	قاچان	چالاچ

چاق، چاق، جوق، جوق، جلا، چانا، جولاق، چولاق، چولاق، حالالا، چالا،
 آفچا، باقچا، آرچا، چوقچا، قولاق، قوچقار، چوقچا، اوچاق،
 چلچاق، قوچاق.

آچوو باس، چاچوو چاچ، چولاق چاچ، چولاق آلاچا، چال
 چارچار، چایان آت، قاراچانا، اون قولاق، آرقان، اون قوچاق
 آرچا، بول آق چلچاق، اول چورتان.

(۰)
ی

آق	آلتی	آری
آس	آلتن	آرق
ارس	سالقی	آزی
قن	سالقن	آزق
قنا	جرت	قانی
قنی	جرتق	قانع

یالچی، یالیتق، تابی، تابن، جل، جلی، قول، قولی،
 جلفی، بالی، یالتق، قوی، قزق، جاقسی، باقسی،
 اول، بالچی، آسق، آلیچی، جلفی، آرق، اوت
 جاق، بالچی، بال، آچار، یالتقی، یالتق، آلا، قاتن
 قایق، آدیچر، من، جاقسی، آسق، آوزان

۱۰۰ - سوزدش، یالتق، یوزنشا، جازلمایدی. اوتک، سوچی، تاچی، غا، جازیلادی
 یالتق، من، جازلما، اوتک، یالتق، کورسه، تندی، دیب، بالالارغا، سوزدش، پرو.

م

آلما	ماس	تام
آلماس	ماسا	تامما
آلماق	ماساق	تاماق
مق	مول	چام
موز	مولی	چاما
مورت	مولق	چامالی

مال، مالی، مالچی، تلمر، تامز، قوم، تومان،
 قوماق، مارقا، مالتا، ماقتا، ماقبال، مارال، جومساق،
 مس، مستی، مسقل، مسق، قاس، تانس،
 مال آمان، ماسن جامان، نامچی تمار، مالنا
 آچی، آلتن سالماقتی، مامق جومساق، سوماق
 فاقتی، بالق قارماق قاپار.

غ-غ

آلغر	چاغم	آغا
چالغر	ساغم	آغار
جالغر	ساغاق	آغاج
آلغان	آغن	تاغا
قالغان	آرغن	تاغار
جالغان	تارغل	تاغان

ارغور، قارغور، قالنور، آلفرت، سالفرت، قارفت،
 تاغان، نارغاق، قارغا، چاغاللا، قزغج، قاراغوس،
 تاغی، تاماغی، چاباغی، توغز، نغز، ناغز، توغز.
 ات تاغالات! جورغا جورغالات! اوغان قاراما!
 ملغان قارا! اوغان اون جاس، بوغان توغز.
 اول اولاق، بول جانغج.

د

آلدی	دوغا	آدا
قالدی	دوغار	آدام
باردی	دوغالا	آدال
بالداق	جلدا	آداس
بالدر	جلدار	آدم
ساندق	جللام	آدر

داق، دالا، دارا، دانا، دابس، دبس، ادس
 قدام، قداق، اوداق، قارنداس، قارنداج
 قودا، قوداچا، قورداس، قوندلاق، قوملاق
 آدر آدام، دابل جول، جللام جازوو اولار
 آداس، بولار قورداس، مالدی مالچی باهادی
 بالا قارماق سالدی، آلتی بالق آلدی

پ

پول	آرپا	آپ
پود	پارا	آپا
تارپوو	تاپال	آپان
آقپان	دوپ	اوپ
قاقپان	توپ	اوپا
بالاپان	توپر	اوپالا

آلاب، دالاب، چالاب، قاب، قاپچق، چاب، چلپان،
 چاپراج، چاپراق، سوياق، سويچاق، سورپا، اسپان،
 چالپاق، قالپاق، آپاق، توباس، تورپاق، اورپاق،
 آقوو، آپاق، چاپچاق، اسپان آچق، قورا، باتپاق،
 حاس، چاپراق، قارا، توپراق، اسپان زور، قاپاچ
 آلاسا، آرپا، آستق، سورپا، تاماق.

شى

چاشى	اوشى	آشى
چاشىمى	اوشىمى	آشىمى
چاشىداق	اوشىدى	آشىغا
موشى	سوشى	تاشى
موشىدى	سوشىمى	تاشىمى
موشىداس	سوشىمى	تاشىدا

ك، جك، مك، جاشا، جاشار، اوڭغاق، توڭغاق، چك چكى، چكدا، نك، تىكى، قىڭدا، قاشباق، جاشاق، قوڭ، قوڭر، قوڭر، دوڭر، چاشراق، قاسقراڭ، دالا چاك، بالا توڭدى، مانا اوڭدى، ات ماڭما، آسق اوڭما، چاپان چاڭا، اونڭ آنى، اوڭغار، مونڭ آنى مېڭجاسار.

و

سوور	آووغان	آو
سووق	جاووغان	آور
جووق	آیاو	باو
اووق	تایاو	باور
اووز	بوواز	جاو
اووس	اوواق	جاون

آو سال. بالیق آولا. قوی ساو. قار جاوار. قولک جوو
 آق جاوتق. قوگر ساوتق.
 آساو نای. جوان قارلغای. آسقار تاو. جاون جاوب
 تور. تاودان بولاق آغلادی. ساوتق ساون بولادی.
 قالاون تابسا قارجانار.

(۴) داوستی دېستاردک سوتکندا مو* جارتی داوستی بولادی. مثلا: ساولا
 دېگهن سوزده اوچ بوون ایسه س، ایکی بورن.

(۴) ف

بوز	تون	اور
بوز	تون	اور
توز	جون	اون
سوز	جون	اون
تور	سوز	اوڭ
تور	سوز	اوڭ

نوس سوتوس: تول - تؤل؛ بول - بول؛ قلس اور.
 نلسچى اور. تليز اور. اور سوات. اون آسق. اوسب.
 اون. اولك ائلق. جاقسى اوڭ قوبا جون. باپار مچون.
 فولك سوز. رلس سوز. بوذآت. آق بوز. قلك توز.
 چغنا توز. نور آو. تور اورن.

(۴) بول جىڭجىكەلك بىگىسى دەپمە كىچى: سوز آلدنما دەپمە كىچى تورسا
 اول سوزدك حرفەرى جىڭجىكە آيھالامى دەپ بالالارغا توستا. رەزگە كىرەك.

و

جوروو	تور	اوو
جوزوو	تور	اور
اوسوو	توس	اون
اونوو	توس	اون
سوت	بور	توز
سورت	بور	توز

بوروو - بوروو؛ توروو - توروو؛ اوروو - اوروو؛
 دوپدی اور، اوتدی اور، آق اون، آچق
 *اون، توز باسقا، *توز باسقا، قارا کئی *تون، تال
 *توس، اونامسز *تور، *تورت *توب آخاچ
 مالچی مال باغب *جور، اون - اون *حوز بولادی.
 ماغان *جوروو اوکای، *جوزوو قیین

۱

سان	تان	آن
سانم	تانم	آنم
سانگ	تانگ	انگ
سانی	تانی	آل
سانیمز	تانیمز	آلم
سانیکز	تانیکز	آلگ

مان، دام، مان، دار، مانم، دامم،
 مانم، دانق، دماگ، مانگ، ماس، مامم،
 مانگ، داری، دارم، دارق، داریبی، مانس،
 مانسیم، مانسی، داری، داریمز، داریگ، آندی، دانقی،
 ساندی، داندی، دامدی، آلدی، آبدان، آومان.

(۵)

پ-ه-ه

مینه	ایلهڭ	ایل
سینه	ایرته	ایر
تیرهڭ	ایزبه	ایز
جیرده	زیرله	زیر
آوه	بیرمه	بیر
آوره	جیمه	جیم

مینه، مینه، مینجه، اوره، تورمه ایس، ایر، ایر، چیچ، چچه، چیچمن،
 دیم، دینه، بیت، بیس، ایب، تیب، قوبدت، بوتن، تومن، تیب، جیر،
 میس، میهل، میچهل، ایهب، ایهن، سیمه.
 دیم آل. آنگا جیم آل. جهده قاوجوقا. تیرهزه تیرلهب تور.
 اوج جیتی جیرما *بر. آلتی بیس لوتیز. *تورت جیرده توردهو.
 نیجه و برلادی؟

(*) جول بیس برودمانا کبله دی.

ك

كپرەك	كېل	اينك
كېزەك	كېر	ايكى
قېرەك	كېز	يىك
يېكە	كېك	يىكن
توكە	كېت	تىك
كوركە	كېم	تىكە

ابلك، ايسك، تېزەك، كورك، كولك، كارى.
 ايكى تىكە، جىنى ايچكى، چىلەك ادس، تېرەك
 آغاچ، ايسك كولك، چىچەك آوروو.
 كون چىدى، تومان سېلدى، آكەم كىتكە كىتدى؛
 كىچكە كىلەر، سېرگە سېكېردى، كىلنچەك تېزەك
 تېرەدى، كېك اويغىدى، تىكە قارغىدى، كېمە
 جوزەدى، كويكەتەنى اوچادى، كېسەرتكە جورغالايدى.

گ

ایکە	جلك	كوك
ایگەر	جگى	كوگى
ایگن	تك	توك
جیگەر	نگى	توگى
جیگن	ایك	تیك
جیگوو	ایگوو	تیگى

كوب جورگەن بىلەس، كوب كورگەن بىلەر. توبى
 بىرگە توتىپىدى. ايكەك اىگن، اچەرسن تىگن، بولتگەن
 ایلدەن بولدىگى آلمان. جورگەن آياقتا جورگەم الينەدى.
 بىر كورگەن بىلەس، اىچكى كورگەن تاشن. كوردم
 دىگەن كوب سوز، كورمەدم دىگەن بىر سوز.
 توبەگىگە قاراب آياقتىدى كوسل.

قازاق تلىندەگى دىسداردىڭ تاڭباسى: ^{۲۹}

آ ب پ ت ج چ د ر ز س ع
ق ك گ ل م ن و وى
ي . . . ا . . .

داوستى دىسداردىڭ تاڭباسى: آ و وى ي . . .

داوسىز دىسداردىڭ تاڭباسى: ج پ ت ج

چ د ر ز س غ ق ك گ ش ل م ن
دېس تاڭبالار: ا . . .

غ ق - القى جووان آيتىلادى.

ك گ ي . . . ، القى جىڭچكە آيتىلادى.

باشقالارى جوساق بىلگى نورماسا جووان آيتىلب، جوساق
بىلگى نورخانددا جىڭچكە آيتىلادى.

تۇۇسقان - تۇۇغان، الكتەس.

چىچە،	آجە،	آكە،	بابا،	آئا،
كىلن،	جىڭگە،	قارىداس،	آپا،	آخا،
انى،	قايىن	قايىن	قايىن	قايىن،
	آخا،	قايىن	قايىن	قايىن،
			بالدىز، حيزدە،	كويەو، باجا.

کیمیجده

چاپان، اچك، تون، چيكيپن، بيچپنت، تاماق، جالباناي،
 قورلاقمين، بورك، تاقيا، جاولق، اورامال، بوكه باي، قامبول،
 جالبان، كويلهك، استان، ايتك، ماس، كيمس، بابلاق،
 چولغاو.

اوين - اوينچقدار

جالاق، سوفر تيشكه، جاضر تاق، بالتام - تاب، مالىكه
 - توتاي، تاياق، آتاق، تاقاق، دوپ، آسق، توياي،
 ليك، سباق، انگزباق، جلماق، آق - سويك، ذرلداوق،
 چاتراچ، اورتيكه، قورويچاق.

تاماقدار - سووسندار

تاق، ايت، تاري، سوك، قورباق، بورتيه، قورت،
 قوريت، اچك، چينت، ملقا، باورساق، جالاق، نان،
 قورداق، سوربا، گوجه، قاقق، آبران، سوت، قمز،
 ساومال، چاي، قانت، جالاب، تومرتقا.

دینه موچه له ری.

بلس، موبن، کبوده، قول آباق، کوز، قولاق، مورن،
 آوز، ماگدای، ایهک، تل، نس، کوکرهک، اوکیه، باور،
 جورهک، قولغا، قارن، اچهک، اول - تابار، برینه، سان،
 جاناس، سیراق، بانای، *ابین، قار، بلهک، ساواساق، بارماق.

قولاق ایکهو، آوز *بره
 اول نه *اوچن برلای؟
 کوب نکداب، آز سویله وگه
 جاراقانی اول سولای.

•••

آوز برهوه، کوز ایکهوه
 اول نه *اوچن برلای؟
 کوب کورب، آز آهوهوا
 جاراقانی اول سولای.

•••

آوز برهوه، قول ایکهوه،
 اول نه *اوچن برلای!
 کوب جومسچی، آز جیوچی
 جاراقانی اول سولای.

ءاوى سايماندارى.

چاگراق، اووق، كيره گه، ايك، بوساخا تابانچ،
 ماگدايچا، سقرلاوق، نابالديوق، توندك، اوزك، جوده گه،
 نوورلق، ارگه، باقان، بلس-تور، تاكفچ، جيل-باو، توندك
 باو، بيلده و.

ادس - آياق

قازان، تيگنه، چارا، تاباق، آياق، توستغان، كيسه،
 پنى - آياق، تاس - تاباق، قومان، چايتك، چيلهك، كوبي،
 استاو، سابتى - آياق، مچومچ، اوجاو، باقيراج، قاسق، سباب،
 نورسق، ميس، سوربه تبه، كونهك، قاوفا، قاب، آياق - قاب،
 باسلىق، دوربا، نالس، قورجن، اوقچوتاي.

مالدار آتى.

تويهلەر، بوروا، آتان، لوك، نار قوسپاق، انگه، قونانچا،
 بووچن، تايلاق، بوتما.
 جيلدار: آيغر، آت، بيه، بيسقى، دونه، قونان،

تای، قولن، بایتال، دونهجن-بایتال، قوناجن-بایتال، ساورک قولق، بیده و-
 سیرلار: بوقا، اوگز، قونان اوگز، دونهن-اوگز، دونهجن-سیر
 قوناجن-سیر، قاپچار، تاینچا، بز او، تورپاق، باسپاق.
 قویلاو: قوچقار، آزیان، ساولق، قوساق، اسهک، بویداق، قوقتی،
 مارقا، قوزی.

ایچکیله: تیکه، سیرکه، سیرکه چ، توویچا، چیچ، اولاق.
 آدام سوپلهیدی، تویه بوزقایدی، جاتی کسنهیدی، سیر و گرهیدی
 توی مین ایچکی ما گراییدی، عیت اوریدی، مسق میاولایدی.

مالدان باسقا ءتورت آیاقتیلار .

ءیت، مسق، قیقلان، کوزون، تیبین، قاساق، بوردسق، قوس-
 آباق، آبوو، جولیارس، آستان، کییک، مارال، بوغی، قولان،
 قولچا، بوکهن.

قوسلار

بورکت، تویغن، سو ققار، قارچینا، قوغی، اینهلگی، الاجن،
 تورمتای، چانغالتای، کویکهنای، بوکته رتگی، کیزقویرق، قولادن،
 قارفا، تاغان، ساوسقان، آققوو، قاز، دوواناق، قرنا، اویرهک، کوك،
 قوتان، قرضاول، قاسقالاق، بیزگه لاهک، جبل، بوردنه، بولایرق، قورضای،
 اوکی، سبابالاق، باغیز، کوکهک، کوگرچن، قارلیغاچ، تارفاق، قزغچ،
 اوقباق، برفازان، چانغالا، بالچقی، چلیچی.

باقا چایان .

جلان، کیسه رتکی، کول باقا، قور باقا، تلس باقا.

قورت - قومرستقا .

قوگن، موی، چایان، کوبه لهك، ماسا، چین، چرکه می، سونا، بوگه لهك، اورسه کچی، چیکرتکه، قورت، قومرستقا، آرا، اینه لک.

جیر قوگینک آتداری .

آفلاچدار: قاراغای، قایک، ایمن، تیرهك، قارا آفاج، جیده، تال، جیگنل، مزیل، قوبلغی، آرپا، ارغای، سیکه ول، اوچقات، آیت - مورن، قاراغان، شوب - چوله گندهر: قامس، قوغا، قوررای، آلابوتاه، قارلسوراه، قاقباق، چاغره، چلک، جیر گچقا، میدایق، کوده، سیلهو، تارلاو، بیته گه، قارا - اوله گن، ساسر، کوبه لهك، جووسان، کییک - اوئی، قمزوق، جووا، پرولدق، قرق - بوون، قنا، قاز - اوئی، قاز - قوزا، مای - اوله گن، آجوق، میا، ایسه لک میا.

جیر مجوزینک آتداری .

تاو، آدر، قر، جرن، جوتاه، دوگن، توبه، تومپه، چوقره، قاباق، چاره، اوی، جازق، دالا، سای، جراه، چلغا، چنگ، تومار، جارق، نیگن، کول، سور،

اوزن، اوزەك قوپا، چوگھر، قارا-سوو، بولاق.

سان

مېر، ايگى، *اوج، *تورت، بېس، آلنى، جېتى، سېگىز، توغۇز، اون،
جېرما، اوتۇز، قرق، ايلوۋ، آلپس، جېتپس، سېكەن، توفسان، *جوز، مېك.

جاگلتپاچ

قوسەت، آتام، ايت، آسانار، ايت، آسانا، بېس، آسانار (اوج رېت چاپچاگ
آيتارغا)

جومباق

آينالادا، آق ساندق، آوزى، مورنى، جوق، ساندق، قانار، قانار تاس
قويدم، جېرەن، آندى، بوس، قويدم.

*اوى آرتندا بوكر تېرەك، كورە سووگە كسى كېرەك.

ايرتە توردىم، ايگى آير جولاغا *توردىم. جالت، جولت، ايتەدى، جالماپ
جوتادى. *نى دېسەم تېمەيدى، تېمە دېسەم تېمەيدى. ايرتە توردىم. آلب اور
دم، قارا سېرىم قاراب تور، قزل سېرىم جالاب تور. ايگى آيلنى بار، ئاللان
تايانغى بار، آرقاسندا قويرىغى بار، توره دەن بويرىغى بار.

ماقالدار.

اوقوو، بيلم، آزيني، بيلم ارس قازيني.

جاسكدا قالجك بولساڭ، اوسكندا ملجك بولارسن.

اويتاب سويله سه گده، اويلاپ سويله.

اقل جاس اولانتان، جويرك تاي قونانتان.

آت بولار تاي سايققا، اوير؛ آدام بولار بالا قوناققا، اوير.

بيلم جوغيسادى، ارس اويادى.

بله گي تولق، بوردى جفادى، بليهي تولق، مگدى جفادى. آچوو كيله

اقل كيتەر؛ آچوودان اقل كوب بولسا آچوو نه ايتەر؟

آقا قولاققا آساڭ، آغب كيتەر؛ قويا قولاققا آيتساڭ، قويا آلا.

ايكپه ي ايگن چقباس، اويره نه ي بيلم جوقباس.

عيزدك عاوى

عيزدك، اويدك، آدامى بيهو؛ آگم، آجهم، بيراپا، بوقازنداسم،

بار، آغا، انم جوق. مين توغزدامن؛ آپام مينه مورت جاسى اولكەن.

قازنداسم مينه ايكي جاسى كچي. آگم، نور چارواسن استهيدى. آجهم

مينه آپام، اوى چارواسن استهيدى. قازنداسم مين ايكه ومز اوقوو

اويره نب، عبورمز.

مین قالای او قووغا باردیم

مینگ آبیج دیگه قورداسم بار ایلی. آ که سی اونی او قووغا
 بیردی. مبر کونی اوینایین دیب باردیم. آبیج کتاب اوترب ایکن.
 تگداسام کتابندا: جومباق، ماقال، اوله ک باسقادا جاقسی سوزده ر کوب
 ایکن. او قوو اویره نسهم مین ده سوندای اوترب ایدم دیب، اوینا قالدم
 اویگه قایتب کیلدم؛ او قووغا بارامن دیدم؛ آ که م مین آجه م بول اویلده
 اوانندی؛ ایرته گینه آ که م او قووغا آبارب بیردی.

اوتیرک اوله گده ر.

بیریدی باقا قزن کوبه له ککه؛
 مبوریدی قارا چین چی شکله ککه؛
 مبر توون قومرستانگ اوستاب سویب؛
 نومی قلب آت چاپتردی تو گره ککه.

..

آینادم جانی قلب اوتز نولکی،
 بوردیدی اوستاب منسه گ آندگ ملکی.
 اچنده توب کسپنگ جفب کیتب،
 قلدگ غوی اویبای، قارساق، میخی کولکی!

..

کومسدهن آق تېچقانغا تاغا قلدېم،
 تېرسینهن کور تېچقانگ جاغا قلدېم؛
 تېرسین سارماسانگ جرتبای سوییپ،
 جییندیق اول بیس قارس سابا قلدېم؛
 جیلېب توجتر جگت کوته ره آلمای،
 قلماسقا ایندی سابا توبا قلدېم.

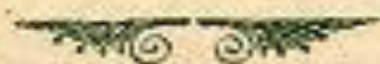

چن اوله کده ر

بالائق کوی

جاراتقان بارچامزدی آدام قلب،
 نووغاندا توك بلمه یتن نادان قلب؛
 آلتی آیدا ایگبه کنه وگه چاما کیلب،
 نالپندق جبل تولغاندا قاز-قاز تورب.
 قاز تورب آیاق باسدىق آبل ستاپل؛
 منان نلچاره، جوق ایسه بد ایس بین آقل.
 آنادان ایچچک اییب *توسن تانب،
 بايقادق اونان یاسقا کمده ر جاقن.
 مثل چقدی کیلگه ن کیزده ایکی جاسقا،
 نوسالهای *سوزدی آیتالدىق یاسقا - یاسقا؛

میر قاسق، میر توستاخان آرناب آلب،
 تالاسدق اولکه نده رمین اچه ر آسقا.
 عورت بیداه تالاب قلدق آسق جیناب،
 جو گردک جالاک - آیاق جانندی قیناب؛
 بوقناسب، کورنگه نندی بوق بین آتب،
 ریتکه کره المادق کسی سیلاب

اوزکه تله رده کی دبده اردک تا ئبالاری.

ش

کشی = کسی	تابس = تابش	آش =
ایشک = ایشک	قامس = قامش	باش =
بیشک = بیشک	قس = قش	تاش =
پیشروو = پیشروو	تس = تش	قاش =
توسروو و نوشروو	قوس = قوش	شول =
بوشقا = بوشقا	توس = توش	شولای =
سیکه ر = شیکه ر	اس = اش	رپا = شورپا

ش سووق = قس سووق. بالا بیشکده = بالا بیشکده. قارا
 قارا قش. سولای سوبله = شولای سوبله. تابس کوب =
 کوب. قاس آز = قلمش آز. قوس اوچدی = قوش اوچدی.
 ز بوشقا قدرما = اشتر بوشقا قدرما.

زَامِرَام = زَمَزَم	دَارَا جَا = دَرَجَه
شَارِبَات = شَرِبَت	أَجَال = آجَل
قَايِرَات = غَيْرَت	سَابَاب = سَبَب
سَايِرَان = سَيْرَان	سَابَاق = سَبَق
زَامَان = زَمَان	سَالَام = سَلَام
قَام = غَم	سَالَامَات = سَلَامَت
قَاوَم = قَوْم	مَارْتَابَا = مَرْتَبَه
كَاسِب = كَسَب	سَاجِدَا = سَجَدَه

بيك درجه. تومهن درجه. اجل آیامایدی. سبب سز سبقدان قالما.
مین دالادا سیران ایندم. سلام دیسه سلامت بولسن. اوسی زمان، قاندای
زمان؟ سجده غایا سدی ایکی مرتبه قویادی. مین زمزم * اچدم.

(*) عربیادا داوستی دبیداردنک حرفده دی جاز لماییدی: اولاردنک اورنیئا هر توری
بیلکیله ر قویلادی، مثلا: «س» جکچکه «آ» اورنیئا قویلادی: «س» جروان هم
ارزن آیتلغان «آ» اورنیئا قویلادی: «س» داوستی حرفن جوقتیغن کورسه ته دی.

ایسم = اِسْم	ایمام = اِمَام
ایسلام = اِسْلَام	ایمان = اِيْمَان
اقبال = اِقْبَال	ایشارات = اِشَارَات
اینابات = اِنَابَات	زیادا = زِيَادَة
دین = دِين	زیارات = زِيَارَات
زیان = زِيَان	کالیما = کَلِمَة
کتاب = کِتَاب	مالیکه = مَلِکَة
قاسم = قَاسِم	تاجریبا = تَجْرِبَة

امام ایمان آیتب اوتر. اول کوزی مین اشارت قلدی. کوب
 کیگه زیارت ایتدم. ایتکه ن تجریبم توورا کیلدی. بالاسینا
 قاسم دیب اسم قویلدی. اونک اوسی کونده اقبالی تجورب
 تور. جیل قبله جاققا جقدی. یز ایسلام دیشنده مز. جاقسی
 کتلبدی کوب اوقی، زیان بولماس.

ع

ء آلی = عَلِي	آراب = عَرَب
آلم = عَالِم	آرابی = عَرَبِي
آسق = عَاشِق	آقل = عَقْل
آلم = عِلْم	آمال = عَمَل
الاج = عِلَاج	آیب = عَيْب
آومر = عَمْر	آیت = عَيْد
آر = عَار	آدل = عَادِل
دووا = دُعَا	آدهت = عَادَت

قازاق تئندە، عرب سوزى كوپ. عربى سوزدەر:
 عقل، عمل، عيب، عيد، عادل، عادت، على، عالم،
 عاشق، علم، علاج، عمر، عار، دعا، عالم، عجب، ساعت،
 شريعت. موناڧا باسقالادى بار. عربى سوزدەردى آست، *اوست،
 *اوتور، ساكن قويم جازامز.

ف

پارق = فَرَّقُ	آپات = آفَتْ
قورپ = عَرَفُ	قاپ تاوی = قاف تاوی
شاپاق = شَفَقُ	پل = فِیلُ
پاقر = فَقِیرُ	اوپات = وَفَاتُ
موپتی = مُفْتی	قاپل = غَافِلُ
موساپر = مُسَافِرُ	ساپار = سَفَرُ
پارسی = فَاרْسِی	کاپر = کَافِرُ
پارمان = فَرْمَانُ	پکر = فِکْرُ

آفت سوققانداي بولدی. قاف تاوی ایرته گیده کوب سولنه دی. آیاقئینک زوری فیل. وفات بولدی دیگه ن اولدی دیگه ن سوز. فقیرغا قاراسوو کیره ک. شفق نورن چاپب تور. جامانک فکری جامان بولادی. قازاق تلندە قاریسی سوزده رده کوب.

ص

ساف = ضاف

مسر = مِضِرْ

آسل = آصل

سوپی = صُوفِي

صایبی = صَبِي

سیپات = صِفَت

سوورهت = صُورَت

ماقسود = مَقْصُود

سابر = صَبْر

سالوات = صَلَوَات

ساداқа = صَدَقَه

سالسال = صَلَّصَل

ناقس = نَاقِص

ناسارا = نَصَارَا

ناسب = نَصِيب

نوقسان = نُقْصَان

صاف آلتان استه لگهن ساقينا. اونك آصلى جاقسى. صبر توبى سارى آلتن. صدقه كدى ساودا بيره. ايسى چارم ناقصاو اوزى. سوراي، سوراي مصرخادا بارادى. آدال صوفى آزه آرام صوفى كوب. منانك صفتى سولوو ايگهن. پيغمبرمىزغا صلوات اوقيبىز.

خ

قابار = خَبَر

بوقارا = بَخَارَا

نوسقا = نُسَخَه

قاسته = خُسْتَه

نارق = نَرَح

ماقلوق = مَخْلُوق

قاراجات = خَرَاجَت

قانجار = خَنْجَر

قال = خال

قانم = خانم

قاتم = خَتَم

قون = خُون

قودای = خُدای

قاوپ = خَوْف

قالق = خَلْق

قولق = خُلُق

تايدك ايفتد، اخالي بار: خان، خانم، خانچا. *بارن خان زادالار ديبمز.
 ختم ايتوو. *بشورو. كسى اولترگه ن خون توله يدي. بارچا عالمدي خدای
 جاراتفان، بوزق آدمنان خوف كوب. دنيا دا. *تورلی. *تورلی خلق بار.

ذ

ذائق = ذوق	ذات = ذات
ذهن = زمین	آذان = آذان
أوزر = عذر	آزاب = آزاب
مأزر = معذور	نذر = نذر
ذاکر = ذاکر	ذکر = ذکر

پول قانداي ذات؟ جانتر ذات. آناو قانداي ذات؟
 آناو چانداي ذات، آذانچي اذان آيت شور پول
 *اس سووراسندا كوب عذاب چيکدم، *بر آقار باس
 نذر آيت. ذاکر ذکر آيت شور. *آن سين کوي ذوق
 *اوپن کيرەك، جاقسي کتاب اوقيبالك، جاقسي
 شوزدي نکلداسالك، ذهن آرتيلادي.
 عذرلي کسی نمازدي اوتيريب اوقيبادا جارايدي.

ظ

آغزام = اعظم

ایمام = اعظم

لیپز = لفظ

تاجم = تعظیم

انتیزار = انتظار

زالم = ظالم

نازار = نظر

نیزام = نظام

نیزامناما = نظامنامه

نازم = نظم

ظالم میں جولڈاس بولما مناو خطقا آزارق
 نظر سالی. جاگٹا نظام چنب ایسکی نظام قالبدی.
 میں نظامنامہ سانب آلدن. میں آغام نظم جازب
 *جور. *بز ایمام اعظم مذہبدامز. *بر لفظ چفارچی
 داوسگدی ایستووگہ انتظارمن.

ث

مِثَالُ = میال	مِثَالُ = میال
مِثْقَالُ = مسقال	مِثْقَالُ = مسقال
مِیرَاثُ = میراث	مِیرَاثُ = میراث
سَاوَابُ = ساواب	سَاوَابُ = ساواب
اِسْبَاتُ = اسبات	اِسْبَاتُ = اسبات
مِثَابِیتُ = مِثَابِیتُ	مِثَابِیتُ = مِثَابِیتُ
اَسْهَرُ = آسهر	اَسْهَرُ = آسهر
قَادِیسُ = قادیس	قَادِیسُ = قادیس
اَوْسَپَانُ = اوسپان	اَوْسَپَانُ = اوسپان
کَاوَسَارُ = کاوسار	کَاوَسَارُ = کاوسار

توررا سوپلمه مین حیرده مثال مین سوپلمه مینز آوروو
 باتانداب کرب، مثقالداب جفادی، میراث دیب بره ودهن قالفان
 مال هم ملکدی آیتادی، جاقسی اس استه گهن ثواب تابادی،
 ثابت اثبات ایتب ناندردی، تمزدگی اثری بلندی، عثمان اوچچی
 خلیفه تنگ اسی.

قوران = قُرَّان

قیراغات = قِرَات

سؤال = سُوال

فايدا = فَايدِه

دايم = دَائِم

لايق = لَائِق

دايرا = دَائِرَه

غايب = غَائِب

مولاييم = مُلَائِم

موامين = مُؤْمِن

يا اجوج = يَأْجُوج

ما اجوج = مَاْجُوج

تُرَاتِكْ ايككى سو من اوقب جورمن قرات اوفور
 ديگن سوز سوالبه جواب قاير نادانقدان قائده جوق، ضرر كوب
 مين دلگ ايرته جانامن هم ايرته تورامن. محيطه دارياسى جير
 دى اينالب جانقان زور فيگزه ايه سينه آتى لائق ايكه ن.

کُوللی = کَلّی

سُونتی = سُنّی

مُوآذین = مُؤذِن

اِیتِیفاق = اِتِّفاق

مُوَعَالِم = مَعَلِّم

مُوَسَاتِّیف = مَصْنِیف

قُوَددُوَس = قُدُوَس

زُوَمَررُوَد = زَمَرَد

مُوَلّا = مُلّا

اُوَممَهت = اُمَّت

زَاررِه = ذَرَّه

مُجَانَنات = جَنَّت

مُجَابِبَار = جِبَار

سُونتَهت = سُنَّت

مُأُووَهَل = اَوَّل

قُوَوَات = قُوَّت

اولغاملا کیلدی. بز محمد دگ امتیمز. کوچتی اوودگ ذردهی توپری
خون. اولگه تنگ اورنی جئنده بولسون. جبار ایهم اوزگ ساقتا سنت
پیغمبریمز قویبای عادت ایتب استه گن آسی. اول آز ایتباسام، کوته رووگه
قوتم کیله تن ایهم سن. کللی عالمدی الله جبار اندی.

(*) «^۱ بول قاپاتق بیلگیسی یعنی: بول بیلگیئتک آستندای حروفدی سول جبرده
ایکی جازبای براق جازوو^۲ اوچن قویاتق بیلگی،

ان = ان، ان = ان، ان = ان

ادب، اجلا، مثالا، فرضا، عملا، قلما.

امراء، اصلا، عقلا، اهلا، شریا، عرضا، جمعا،

عالما، ظالما، سالما، صالحا، جاهلا، حاکما، واقعا، عذابا، عموما،

خصوصا، نفورا، ایه، اذکار، رحمة، امة، علیما، حکیما، حلیمما، جمیعا، قدیرا،

عزیزا، حدیثا، اولادا.

امراء، اجراء، عقل، نقل، طرف، سفر، امام، کتاب، مقام، عذاب، شراب،

قرار، کمال، ضال، صراط، عالم، عادل، عارف، الیم، علیم، حکیم، کریم،

حمید، مجید، حقیق، حدیث، عزیز، قدیر، شریف، ایه، قریه، رحمة، نعمة،

صدقة، سلطان.

مال، حال، نار، دار، تور،

امراء، اهل، اصل، عرض، شرع، جمع، قوم، خوف، علم، فعلی، ذکر،

میل، شیخ، خیر، سیر، خیر.

عالم، ظالم، جاهل، شاهد، شاکر، صالح، عارف، جامع، امام، میراث،

میراث، مثال، زمال، اذان.

عذاب، صراط، سلام، کلام، کمال، جمال، حلال،
 وحیم، حمید، مجید، عزیز، غفور، رسول، نعمة، حکمة،
 حمزة، طاعة، ساحة، شفاعة، قران، سلطان،

وبا، حقا، حیا، سوا، ثراء، کلا، سویا، قویا، علیا، ولیا،
 وب، حق، بحق، سر، کل، قوی، نبی، علی، ولی،
 کل، حاج، وب، حق، حی، قوی، علی، ولی، غنی،
 شیاء، شیء، شیء، بناء، دعاء، دعاء،

۱- بولار حرکت دیب آتالادی.

۲- بولار تنوین دیب آتالادی.

۳- بول ساکن دیب آتالادی.

۴- بول تشدید دیب آتالادی. عرب سوزنده حرکت، تنوین،
 ساکن، تشدید قویلمایان حرف دور او قلمایندی. سوز باسندا ساکندی
 حرف تورسا، یاکی تشدیدلی حرف تورسا، اول حرف اوتکه ن
 سوزگه چالغاب اوقیلا دی.

بولاردی بالالارغا آیتب، توستدگن سوک حرب سوزدهن هفتیک
 شریفدهن اوقیوو کیرهک.

خطیکدهن، اولی، «قل هو الله فی، جوان سوک عالم شرح دی،
 اوتان کین «قل اعوذ» لوردی اوقیوو. «فی فانیا سوزوو، نمنارغا
 فانیا تنو کیرهک- اولاردی معلم اوزی بیانداب بالالارغا توستددهر دیب
 مونا جانبادم.

آدام آتداری

ایرکه ک آتداری؛ اسمایل = اسماعیل؛ اسحاق = اسحاق؛
 جاقب = یعقوب؛ جوسف = یوسف؛ جونس = یونس؛ موسا =
 موسی؛ آرون = هارون؛ جاقیا = یحیی؛ آیا = عیسی؛ اومار =
 عمر؛ جافار = جعفر؛ قامزا = حمزه؛ اوسپان = عثمان؛ آسان =
 حسن؛ اوسون = حسین؛ لقبان = لقمان؛ آبدراحمان = عبدالرحمن؛
 آبدی کرم = عبدالکریم؛ آبدله = عبدالله؛ صلاح الدین، صدرالدین،
 بدرالدین، جمال الدین، کمال الدین.

آهل آتداری؛ زینب = زینب؛ آجار = هاجر؛ اورقبا = رقیه؛
 موگولسم = ام کلثوم؛ زلیقا = زلیخا؛ باتیما = فاطیمه؛ آیشا = عائشه؛
 سالیقا = صالحه؛ قامیدا = حمیده؛ قادیمپا = حدیچه؛ جامیله = جمیله؛
 قالیم = حلیمه؛ نازیبا = نظیفه؛ شاریبا = شریفه؛ مالیکه = ملیکه؛
 رازیبا = رضیه؛ قاتیرا = خاطره.

کوننک آتداری

فاریجا	قازاقچا
شنبه	سیمبی
یکشنبه	جیکسه مبی
دوشنبه	دویسه مبی
سه شنبه	سیسه نپی
چهارشنبه	سارسه مبی
پنجشنبه	پیسسه مبی
جمعه	جو ما

جولدا زاتداری

روسچا	عرجا
یانوار	دلو
فیورال	حوت
مارت	حمل
آپرهل	ثور
مای	جوزا
ایون	سرطان

ايول	اسد
آۋغوست	سنبله
سېنتابر	مېزان
اوكتابر	عقرب
نويابر	قوس
ديكابىر	جدى

قازاقچا آي اندر اى

اوتامالى، ثور، مای، جاز آيلارى جاز توقسانى؛
 چلده، سارچا تامز، سنبله، چلده آيلارى، چلده
 توقسانى؛ قز كويه ك، قازان، قارچا، كوز، آيلارى،
 كوز توقسانى؛ قاس، قانكار، آقبان، قس
 آيلارى، قس توقسانى.

كون اوزارب،

قار ايرب،

سو سايلارغا تولادى.

بول قاي كيزده بولادى؟

کونده راسب،
 چوب پُسپ،
 ایل پچهن اورادی-
 بول قای کیزده بولادی؟

چاوب جاگیر،
 جیر سابر،
 چوب، چاپراق سولادی-
 بول قای کیزده بولادی؟

سوودا موز بار،
 جیرده قار،
 بوران بوراب سوغادی-
 بول قای کیزده بولادی؟

قازاقچا جل آتداری

تچقان، سیر، بارس، قویان، اولو، جلان، جلقی، قوی،
 میچن، تاوق، آیت، دوگژ.

جل باسی بولووگ تالاسی

جلقی، تویه، سیر قوی، آیت، تاوق، قویان، اولو

بارس، مېچن، جلان، دوگتەر - بارى، جل باسلىققا تالاسىدى.
 بىرە ولەردى - زورلىغن آيتىپ، جل باسى بولۇوفا مېن لايىقن
 دېگەن؛ بىرە ولەردى - آدامغا قارىدالغىن؛ جل باسى بولۇوما -
 خان لايىق دېگەن، تېچقاندا زوران جورق، آدامنا قايىدالى
 ايمەس. سونداقدان اول اويۇلاب بىر آمال تاپقان. اول
 آيتىدى: «بول تالاسقان ھىچ تارسە اونبەيدى. جىلدى قاراب تورالنى دا،
 كم بورن كورمە. سول جىل - باسى بولسۇن» دىيىپ. تويە بويى
 بىك بولغان سوڭ تېچقان موزن قورسماغان بارى جىلدى
 قاراب تورخان. تېچقان آقرن جورغالاب تويەزىك اوستىنە چىقادى.
 اوركەچىنە مەنب اوتېرىپ، جىلدى قاراب بارىنەن بورن كورەدى دە
 جل باسى بولادى. تويە بويىنا سىنب جلان قورقالبىدى.

قازاقچا باتالار

I

آ، خدایم اوڭداسن!
 اوڭداسانڭ بىلگىسى:
 مڭ ساولىغىڭ قوزدلسن!
 سېكەن انگەن بوتالاب،

سیگز کیلن نومداسن!

تله تېچى نىڭ بېدىن بېرسن!

ءاويسن قوڭرات، تويىسن بېرسن!

پىنگەن آرومخدارقا تېه بېرسن!

الله اكبر

||

خدايىم جبارلقاسن! باي قلسن!

ءتورت تولىڭنىڭ ساي قلسن!

كىتېس دولت بېرسن!

مال باسىڭا ساولەت بېرسن!

كىڭ يىپىل بېرسن!

قربانلىڭنىڭ قبول بولسېن!

تله گەن تله گىڭدى بېرسن!

الله اكبر:

||

آسڭ، آسڭ، آسڭا!

بېرە كە بېرسن باسىڭا!

بودەنە دەي جورغالاب،

قورغاولداي قورغالاب،

قدر كېلىن قاسىڭا!
 سېنەن بايلىق اوتتەسەن!
 ئەناڭرى بىرگەن نىبەك
 تىكىلەسەك كېتەسەن!
 جىڭنىڭ ايكى چىيىنە
 تاى چاپتۇرسا جىتتەسەن!
 كېچكە كېلىپ جامراسقان،
 چوولدا سېب ماڭغۇراسقان،
 قوچاقاننىڭ آناسى
 ساولۇق باسسىن، اۋىڭدى!
 باقايلارى سۇرتىدا بى،
 موزدەرى جىنلەم،
 بىز اولاردىڭ آناسى
 سېر باسسىن، اۋىڭدى!
 چوودالارنىڭ چاڭ باسقان،
 آرتقى اوركەچن قوم باسقان،
 ئوتاقاننىڭ آناسى

انگەن باسن * اويگدى!
 چىگر چىگر كىنەسكەن،
 سويتك بىن ايسكەسكەن،
 قولنچاقدك اناسى
 بىه باسن * اويگدى!
 الله اكبر!

جومباقدار.

آت بىستى، آرقار موبزىدى، * پورى كىودەلى، بوگەن ساندى،
 قوس قاناتتى، قومىسقا * ازدى، بوتتا تومەكتى.

۲

دىادا بار آيداغار؛ بلەسنىه؟
 جانى جوق قىلداغدا دىنەسندە.
 اپندە سويە كدەرى باقچا باقچا
 چارقلدار چالغىر كوزى توبەسندە.

۳

مورتى بار، ايه گندە ساقالى جوق،
 تونى بار، كىه رىنە چاپانى جوق.

فايداسى ، اوى اچننه ن تابلغان سوك
دالاخا ، كورب چغار سفرى جوق .

٤

، پر نارسه قلانى بار اوچباس بيبك ؛
سوندا دا جورمه يدى ايسكەن جيرگە ، تيبب ،
آراسن جيرمين كو كدك ، اورت آلسادا ،
كيتبه يدى هيچ ، پر جيري اوتقا كويب .

٥

جاپاننا ، پر آيدانار بوغب جلقان ؛
اويانقان ، اوز جانينا قضا تابقان ؛
نارسه گە ، نيچە ، تورلى ، اوزى دالجال ؛
آياغى سونداى مفتى جيرگە ، باتقان .

٦

تاك قالارلق ، پر ، ايت بار ؛
، اوى باغادى ، اورمه يدى ؛
آياغى جوق جورمه يدى ؛
كومەين تفساك سويله يدى ؛
تلىن آدام بلمه يدى ؛
رخصت سترسول ايتقەن
آدام اويگە كومه يدى .

مازى بار، قلامى جوق آياغىنىڭ،
 تىمەيدى ماۋچى جىرگە تاياغىنىڭ؛
 قولدارن حيوانغا آرتا تاستاب؛
 قولدارن حيوانغا ارتا تاستاب؛
 سالادى اۋەزىنە باياغىنىڭ،

باقسىنىڭ سوزدەرى

۱
 اولى خدای اسم الله!
 اس باستاين، بسم الله!
 تايفاق كىچوو تار جولدا،
 جارلقا الله هر جولدا!
 چىلغاندا سويەى بىرا!
 سورنگەندە دىبەى بىرا!
 جاڭلغاندا بار خدای!
 جالنام جالغاب جىبەى بىرا!

۲
 آى قونىزىم، قوبىزىم!
 ۋە آبدان دا بولجا دوڭىزىم!

اويە شىكىنىڭ تويىنەن
 ۋاۋىرىب آلغان قوبىزىم!
 قاراغايىدۇڭ تويىنەن
 قايرىب آلغان قوبىزىم!
 قۇل قۇچىن تويىغى
 چاچىك قىلغان قوبىزىم!
 حىلى ما يانۇڭ تىرىيىنەن
 قابىچى قىلغان قوبىزىم!
 جويىرىك آندۇڭ قوپىرىغىن
 اچەك قىلغان قوبىزىم?
 اور تىكەنۇڭ مورىزىنەن
 تىەك قىلغان قوبىزىم!
 تاسقا چىققان ارغايىدان
 قولاق قىلغان قوبىزىم!
 ۋاۋاۋىدان دا بولجا دوڭلىزىم!

۳

اوسى بالىم كىلىمەسە،
 آيتقان سوزىگە كونىمەسە،

تولاغكدى بوراين
 كوتەرب چيرگە اوراين:
 مین جاييما جورەين:
 ءاوز آلدیما بولاین.
 مین، مین ایدم، مین ایدم.
 مین كمدە ردهن كیم ایدم؟
 بار قوربەنان كیم بولدم
 قانا چیرمین تیک بولدم
 قانم قالدی ءبر. قاسق؛
 ایتم قالدی كوك جاسق؛
 غریب حاتم قور آسق.

جرچی سوزدەرى

آرغیماق جایی کورینه ر؛
 آسا چاوب بولانیسا
 آیقن کول باتاق آنانا
 آیدینی قورب سووالسا
 بایتیرهك سا باو کورینه ر،

چاپراغى ۋە تۈسب قوۋارسا.

ۋە بىر آرزۇغا سۈيۈلەين،

چاقىيلار سىزگە اۋناسا.

۲

آرغىماق جايلاب نە كىرەك؟

آرتىنان جاپى جىتكەن سۈك،

آخاين توۋغان نە كىرەك؟

آ كدىسب كۈنى اۋتكەن سۈك،

قزل ۋە تلم، سۈيۈب قال!

قزىغىكدى جىر كۈرە،

اجل قوۋب جىتكەن سۈك

آيت دىيىن آخا سىز قايدا،

آيتان اۋنى ۋە بىر قايدا؟

ۋە بىر تۈبەك باسنا

تعا سالب كىتكەن سۈك.

۳

چاقىيدان جامان توۋادى

ۋە بىر آياق آسقا آلغىن

جاماننان چاقى توۋادى

آدام آيسا نانغىن.

فقیردادا فقیر بار
 بايقا كوكلن بيرگينر
 بايلاردادا بايلار بار
 فقيرلارنا آلفينر
 چنك مينهن آيت ديهك،
 اوسنداي سوزدهن سويدهن
 قولاغكئان قالغينر.

۴

جالب - جالب ايتكهن چاپلاق
 چوقى جيرگه قونبايدى.
 آدام ديكهن جگندك
 دولتى تايسا باسنان
 آرواغى بولمايدى.
 آقيلك بولسا جر نكدا!
 جرچك نه ديب تولغايدى؟

• چون سوراو.

كىب اجنده سويه گهن
 جاس بگت ساغان قاراسام،
 قارا - لاجن تويغينر.

اصلینکا کوز سالنام،
 قوس آلاتن قرغیسن.
 قزل تلگه کیلگه نده
 سار- ساداقدک اوغندای
 کولده نده ب زرغیسن.
 کورمه که نهن سورایسن:
 روو گدی ۷ بلدیچی!
 زامانک برکه قوربسن.

تاقیاق سوزدهر

اولکه ن کیرسه ک قالدی دا،
 آس قویلدی تیگه چکه؛
 اولکه ن بیله ر قالدی دا،
 قولدار کردی کیگه سکه؛
 کیگه سکه نده نه دیسدی؟
 ترنادای موینن تیگه سدی؛
 ۷ بر- برینه سیرت قلدی:
 اویگه کیده ی کیلگه نده،
 ۷ بر آیاق آس بیرمه سکه.

بولبلدان چيچيچەن ئېر قوس جوق
 بارماقداي - آق قاراسى؛
 ملتقدان تيز اجل جوق
 تورماقداي - آق چاراسى؛
 كو كلك قالسا جاقىغا
 كىتىغن آيتايىن
 جىرمىن كو كلك آراسى؛

ابكى تىزگىن جوق بولسا،
 آندك موينىن بورا آلمايدي؛
 اوزەنگى - باو جوق بولسا،
 بىرگە كسى منە آلمايدي؛
 ايكى تارتبا جوق بولسا،
 آت استىندە بىر تورماقداي؛
 قامچى قانات،
 قويسقان قوت
 ايكى قارىچىغا تون ساقنايدى؛
 تون جان ساقنايدى.

تاقووا مین سیردك ایتسقانی تاقووا.

سابانغا کیله بیردك قاسقا سیرا
دالادا جایلیب * جور باسقا سیر.
خونشکدی تورغان جیرده تله یین - به؟
باسینب اورماخان سوک بولدك * اویر.
سیر.

سابانغا کیلب تورمن قاسقا سیر.
جایلیب جورگه فی راس باسقا سیر؛
نەسبە ایتارچی بوب قورب تورمن؟
سابانك تارسی جوق جالغز * تویر.
تاقووا.

قارچی مونك سوگب تورغانینا!
* اوزینك كوز سالمایدی قلغانینا.
سابانغا جالغز قوچاق نیلمر گەنجە،
بارسایچی ایکنچینك قرمانینا!

سیر

جای سویلهب قاراین مین آرانیشکا،
تالاسو، جوق دورس آیتساك جوابیشکا؛

بیرگەندى ثواب - آق دىب قاقسۇچى
بول چىردە نە بوب قالدى ثوابىڭدا؟

تاقوۋا.

قاراچى حيواتىڭ آنكىمەن!

بۇن * سوزدى قىسقارتالان اوتەربىن.

* اوزم دە مېرگەنبايدان آلدەم سوراب،

بىرەين ثواب * اوچن اونىڭ نەس؟

آلدان آڭ آتقانتىڭ * بارى مېرگەن،

آنادى مېرگەن آڭدى كوزى كورگەن؛

بىرۈگە بولمايتىن بول نارسە بولسا،

قالايچا اول مېرگەنباي ساغان بېرگەن؟

تاقوۋا.

بىرەين مېندە ساغان ساوقت دىبەڭ؛

آز - آزداپ تاملانغىڭدى تارتىب جىبەڭ؛

اۈچ قاداڭ جارتى چىرەكچە ساپاتان!

بىرەين آخىرىدە آرتق جىبەڭ.

سیر

كوب ايگەن كورگەننەن كورمەگەنم،
 تېنغا قانداي تاوب سېرمەگەنك!
 دېمەك بېردم دېگەن قور آتاغى،
 اونان دا جاقسى ايەس-بە يېرمەگەنك؟

اوساق انگىمەلەر

ارسز ۋ ايت

كون اسى ايدى. آت جوك تارتىپ كېلە جاندى.
 آربانك كۈلەشكە سىندە ۋ ايت جانر ايدى. ۋ تىلن سالاناب،
 اينتىگب، سولقاتاب، آينادى: «جوك نم آور، جول آلس
 ۋ تىلم چىقدى ۋ بر قارس».
 (اوزگەنك اسن اوزبە جوروو).

اوتىر كىچى تىچقان

تىچقان ايت اويگە كوردى. چيوگ شېچ نارسا
 تابا آلمادى. چاگراقد ۋ الولى جال، حايا، قازى،

قالار تورايیدی. اولاردی جیوگه چاگراقتا چغا الادی ءسویتب تورغاندا
سقا ء بزتیچقان کیلیدی، نه تابدك؟ دیب سورادی. یاستایفی تچقان آتیدی:
«ایتدك ءباری ء آری جاسق، ء آری ساسق اونى كهمجین؟»
(قولی جیتبه گهن خورلاوچل)

آتامین آنا

بره و دك اولكهن اولی قاتنی ناورقاستانیدی. آنا-آناسی اولب تالاما
یوب وایدایدی. ء آگه می اولكهن اولن اوته سباقسی كوره دی ایكهن.
اولكهنی اولكهنچه كچكهنه سی اولسه یچی: اونك قایغیسی جیکلره ك
ولار ایدی دیدی. سوندا آناسی آیتیدی: «ءباری ءبر: قای بارماقدی
یابسادا جانغا برده سی باتادی»

(آنلقا بالانك آلالینی جوق)

جرتق چیله ك جیکلره ك

ءبر قاتن قودقدان سوو آلب کیله حاتدی.

چیلہ گی جرتق ایکھن، سوو آغب تاوسلغان ساین کوتہروو گہ جیگنل،
بولدی. اوغان قاتن قوواندی. ۽ اوینہ کیلب قاراسا، چیاہ کدہ ۽ بر
قاسقدا۱ سوو قابندی.

(ایگبہ کے آزادان - اونہ کے آز)

اویقیچل

۽ بر قازاق توغایفا ۽ چوب چا پا کیلب، اویتاب قالدی. باق دونیہ ن
آرالاب ۽ جورب فازاقدک قاسینا کیلسہ، اول ترایب اویتاب جاتر.
سوندا باق تورب آیتدی: «منی اوٹبایتنک ۽ اسی! کون آچقدا
۽ چوبین اورب، جیبب آکوفا. باسقالار آسغب جاتر، برل مناو
اویقتاب جاتقانی. سویتہ دی ده: خدای قورامایدی، باق قارامایدی دیب،
خدای مین ماغان کنا قویادی.

(دیسہ خدای قوراسن - ایگبہ کے ایتب سوراسن)

قازاقدار مین قاسقر

«بر قاسقر، من بولسا قوراغاچاوب، زایر مه دی، تالای قوزی،
ئی اولاداردی آلب کیتیب، جیب مجوردی. قازاقدار تالای قوروساد
قترمای جوره تن. «بر کونی قاقبانغا توسب قالدی. قولغا توسکه ن
ک قازاقدار اورا باستابدی. سوندا قاسقر آیتیدی: «بیگه اوراسندار؟
کگ جازیم سورلیغم با؟» دیب قازاقدار آیتیدی: «جوق، قاسقیرم،
کگ جازیم سورلیغم ایمه س اورلغک». (اورلق، موبی خوراق)

قارغا مین قومرچا.

اچولده ب سوو ازده دی. دالادا سووی مین قومرچا تورایکه ن. سووی
ی ایکه ن. قارغانگ موینی جیبه دی. قارغا قومرچاغا
اردی تیرب، اوستی-اوستینه سالا بیره دی. تاس کرته رب،

سو بئینه چقدی. قارغا *اچب سوسینن قاندردی.
(هر *اسدگ *آدین *بلوو کیره ک.)

تالاس

سار- تچقان مین کور- تچقان جانبالداسیدی. ایگه وی
*بر تومیه ننگ باسینا چغب، تالاسب جاتر ایدی.
بولاردی قارچیغا کوردی. جوغاریدا قالقتاب قاراب
توردی. تالاس قزب، ایدهری چققان کیزده،
قارچیغا کیلب ایگه ونده باس-سالدی.

(جاقن تالاسا جاتقا جیم بولادی.)

ایکی بالقچی

ایکی بالقچی بالق سوزدی. سویره ب چغا-
دوغا تایانغاندا سوزه کی آورلای باستادی. *بر
بالقچی تورب، «سوزه کی جامان» دیدی. ایکنچی

بالقې: سوزەكى جاقى، سىن ءاوزىڭ بوس
تارتاسن « دىدى.

ءسويتب ايگەوى كىرسكە ءتوسدى. اولار
كىرىپ تورغاندا، سوزەكىدەگى بالقدار كىتپ
قالدى.

(كىرسكە تىڭ كىسىرى، كىلەسىنى كىنپىرە ر.)

آقلى سوفر

سوفر توندى اوپىنە كىلە جاتىدى. قولدا
اوستاغان چارپىنى (فانارى) بار ايدى. برە و تاسىتان
ءاوتب بارا جاتب: «ءمنى احمق! ءاوزى سوفر
قولدا چارق. سوفرغا چارقىڭ حاجتى نە؟»
دىدى. سوفر احمق اىبەس ايدى چارو آلفانى:
تاراڭفدا برە و ءاوزن قاغب كىتپەس ءاوپن
ايدى.

(اوزگەگە چارق قل، اوزىڭە قاققباس.)

کور۔ تچقان مین کرپی

کور تچقاننگ انینہن کرپی کیلب آز کونگہ
 قونس سورادی. کور تچقان قونس بیردی تچقاننگ
 بالالارینا کرپینگ قلقانی قالدالب * آبدان باله بولدی.
 * بر کونی تچقان کرپیگه آیتدی: «برآز توردرگ غوی،
 ایندی * اینمزدی بوساساگ ایکن، قلقاب قالدالب
 بالالاریزدرگ مازاسی کیتب بولدی. سوندا کرپینگ
 آیتقانی: «برل اورن ماغان جایلی، باسقا اورننگ
 کیره گی جوق، ساغان جایسز بولسا جایلی
 اورن ازده!»

(قوناق مفتی بولسا فوجاسن بیلەر)

جبهك قورتی مین اورمه کچی

جبهك قورتی جبهگن * ایپردی. اورمه کچی اور-
 مهگن * ایپردی. اورمه کچی جبهك قورتینا جوسدی
 سلراسته بسن دیب کولدی: «بیری قارا؛ مین قانچا

«ایر دم؟ مینگ اورمه گم سینگ اورمه گگن نیچه مرتبه اوزن» دیدی. چهك قورتی آیتبیدی: «اور- مه گگ رلس اوزن؛ اوغان تالاسبایتین، براق اورمه- گگدی تیککده آلمایدی، چه گیمه آلتن زوله بدی غوی، دیب».

(چاسقدگ کوبینه ن آصلدگ آزی آرتق).

ساوسقان مین قوزغن

آلا ساوسقان بوتاقدان بوتاقفا قونب، چقلقدای بیربیدی. قاسنداغی قوزغن اونده مهی جای اوتیربیدی. سوندا ساوسقان قوزغنا آیتبیدی: «سین نیگه اونده- مهی اوترمن؟ آلد. مینگ سوزده ریه نانای اوترسنا؟» دیب. قوزغن آیتبیدی اوغان: «ایه سوزیگه اونچا نانا آلماء، اوترمن: کوب سویلایند. ر- دگ چن سوزده ری آز بولوچی ایدی.»

باقسی

۱. بر قازاقدگ آقچاسی اورلانیدی. حکم آ لغانن بله۔
 آلمای باقینی چاقیریدی. باقسی اول آدامینگ
 بون قالدرمای جیغیزیدی. ایتکدورن چیچکیزب،
 مالاک آیاق قویب، آیتیدی؛ «مین جنمدی چاقیرامن؛
 اول جلان بولب گیلب، آنچانی آلفان اورینگ
 یاغن چاغادی» دیب. سونان سوگ قویزن آلب،
 ارناب۔ سارناب اوتیرب «آل چاقدی» دیگن
 کهن» اوری سیکیرب کلب «توسیدی»

(سیرکنی سیکیره ر.)

آنا نصیحتی

آکھسی بالالارینا تاتوو تورگدار دیب، تالای
 تیدی. بالالاری «نلن آلمای، آرازداسا بیرویدی. «بو
 نی» بر بایلام سابودی آلب کلب بالالارینا
 ب سندرگدار دیدی. بالالاری بوینن سوگ

بىرى آلب سىندىراين دىيىپ ايدى، سا باۋلار سىنادى.
 آكەسى سا باۋلاردى آلب چېچىدى دە، بىر- بىرلەپ سىندىرگىدار
 دىدى. بالالاردى. اوب- اوڭاى سىندىردى. سوندا آكەسى
 آيتىدى: آرازداسب آرالارڭ آچلما، سىندەردە اوسى سا باۋ-
 لار سىڭلىدى بولاسىندار. اويىم بولگىدار، جاۋ جىڭوۋى قىيىن
 بولارە.

(تۈرككەڭ كۆچى بولگەدە).

بالقى مېن بالق

بالقى بالق اوستايدى. بالق، سووغا قويا بىر دىيىپ،
 جالىنىدى: «مېن حاضر كچكەنەنەن، مېنى آلتان مېن ساغان
 تۈسەر فايدا آز. جىسەڭك آوزك جا رىمايدى؛ ساتساڭك بولغا
 جارىماسىن، قويا بىرسەڭك مېن اوسەن، اۆلكەن بالق بولامىن.
 سوندا اوستاساڭك، جىسەڭك توياسىن، ساتساڭك بولغا مولىغا سىن»
 دىيدى. بالقى سوندا: «جوق بالىغم! اول ايسىب، مېن مېنى جىيىپە
 رە آلتايمىن. كۈب فايدا دان دامە ايتىپ، آز فايدا دان آيرىلوو آقلىدە
 نڭ «اسى ايمەس» دىيدى.

سیرکه مین تولکی

سیرکه چولدهب سوو اچکیسی کیلیدی. سوو جاغالاب
 مجورب، سروات ناوبدی. سروات تک، چارلاو ایکن.
 سیرکه تومهن ءتوسب، سوودی ءاچب، ءآبدان قانب،
 قارنی چفب، قاسپیدی. قایتاین دیسه، ءاچی نم تولب
 کیتکن، اورگه چقا آلمایدی. چقا آلمای، ماگراب
 تورغان داوسن ایستب، قاسینا تولکی کیلب: «سین احمقا
 سول کیرک؛ ساقالک اوزن، آقیلک چولاق. چولاق
 آتل اوینا اولاق: ءتوسوودی بلگه نس، ءاچوودی
 بلگه نس، چقارکدی او یلاماغانس دیبدی.

قویان زاری

ایکی قویان کیزده سب، مؤگه اسبیدی: «برده ن سورلی
 دنیا دا جان بارما؟ آدام دا، آکدا، ایتده فوس دا باریده
 بزگه مفتی، بارینه ن ده قورقامز. ءتینینچا آغاچقا چقار آلمایمز:
 نچقانچا ءان قازا آلمایمز، ءتسیمز اونکر، تسنه وگه باتا
 آلمایمز. کوبینه جیم بولا تینیمز اوسی قورقاقتیفیمز؛ مونان
 بولای اوسی قورقاقتدی قویالغی، دیسبیدی.

سولای دیب تورغاندا قاس سلدراپته قالادی. قورقوودی
یامز دیب تورغان باترلار، تراقایلاب ایگهوی ایکی چاققا
چا جونله دی.

قورققندا تابان جوق، تابانزدان جلمان جوق.

آرستان تیرین کیگن ایسهك

«بر ایسهك باسقاردی قورققباق» اوچن آرستان تیرین
کییدی. آدامداردا، مالداردا، آگذاردا. باریده آنادایان
اراسن کورسه، زارهسی اوچب، بیت. بیتینه قاچب، مازالاری
کیتب «جوریدی». «بر کونی جیل» اورب، ایسهك اوستینهن
بری «توسب قالادی. «ایسهك ایگهنن جورتن کورمه سنبه؟
زاسی «اوتب، مازاسی کیتب جورگهن، جورتن جیلب کیلب،
ایسهكدی اورب سافاسن بیرمه سنبه؟ ایسهكدی اورب اولتیرهتن
ولغان سوک بره و آیتیدی: «قویگدار! اورب تاغلاسندار
احمقدی: ایستی بولسا، اول ایسهك بولارما ایدی».

تورغای مین قارلیغاچ

رضای جلاتک جومرتقاسن تاوب آلب، اویاسینا سالب،
 مجوریدی. بولای استه ب جورگه نن قارلیغاچ کورد،
 ما آیتیدی: مونک نه، بیچاراوا! آقیلک آلماسقان با؟
 نه خایر، نه جاقبیلن کوتب، آورە لەنب * جورسن؟
 ن سوک جلماننغی ابک اۆلی اوزیگه تەدی. آیتادی
 باسیکا تیگه نده بلەرسن» - تورغای قارلیغاچ * سوزن
 با، جلان جومرتقاسن باسا بیریدی. کونی تولغان سوک
 قادان جلان بالاسی چغیدی. * اوسب، اولکەیب،
 بولب آلب، اۆل باستاب نورغایدک * اوزن چاغب،
 لئیریدی.

سوندا قارلیغاچ کورب آیتیدی: «آیتانم کیلەهی قالاس،
 باقان * نلەدی آلماس» دیب.

جلاننک باسی مین قویریغی

جلاتک باسی مین قویریغی تالاسیدی: آلد
 روو قابیموزغا * نیس دیب، باسی آیتیدی: «مین
 ی آلد جورسن؟ کوزک جوق کوردگه قولاغک

جوق ایستووگه. ساغان ابرمهك ميز نه اوگلمزاه ديب.
 قوبریغی آیتدی: «کوزم جوق، قولاغم جوق بولغان مین
 کوچ مینده غوی، آغاچقا اورالب جانب آلم، مین قایدایا
 باراسن؟ اورنگشان دا جلیبی آلماسن» ديب. مفتی بولساكدا
 مین ساغان ابره آلمایم ديب، باس آیتدی. مین ده
 ساغان ابرمه یمن ديب، قوبرق آیتدی. ایکه وی آبرلب
 بیت بیتنه کیتدی. قوبرق کوبکه بارمایاق ۶ بر جارتقا
 ۶ توب، چقا آلمای سوندا قالب، ماسب، چوب، جوغالبدی
 میغا کونگه ن دینه آزیاس، میلیغا ابرگه ن ایل آزیاس.

اینچی اوله سوو.

بره وداك ایکی بالاسی بار ایکن. آکسی اوله -
 رنده بالالارینا آیتدی: «مین اوله سن؛ مینن قالغان
 مال ملکدی تاق ۶ بولب آنگدار ديب. آکسی اولگه ن
 سوک بالالاری قالغان میرانندی ۶ بولب آلماقچی

بولدى. براق داوسز، ئالاسىز اولەسە آلبادى. ايكەوى
 داولامب قوگىيلارينا جوگىيندى. قوگىيلارى ايتدى:
 «آكه لەرڭ وصيتى نە ايدى؟» «آكه مز مال ملكدى قاق
 ءبولب آل ديب ايدى.» «اولاي بولسا. هر كيجدى قاق
 بولب جرتارغا كبرهك؛ هر اوستى قاق ءبولب سندیوارغا كبرهك؛
 هر مالدى سويب، قاق ءبولب آلارغا كبرهك» ديب
 قوگىيلارى آقل بېرىدى. سولاردىڭ سوزينه ايرىپ، آيتفاتچا
 استەب، ايكەوى مالسىز، ملكسىز قالدى.

(كسى آقلىن ئالغاب آل جاغمدىن ئاڭداب آل)

قاسقر مین كېپەر.

قاسقر تاماق از دەپ ءجورب ءبر اولدۇڭ چىتینه
 كېلدى. چىتتهگى ءبر ءاويدۇڭ قاسىنا كېلب تىڭ
 تىڭداسا، بالا جلاب جانر؛ اول بالانى كېپەر جو باتب
 اونر. كېپەر آيتادى؛ «قوى چلاغانىڭدى؛ قوى!

قوبىلساڭ سىنى قاسقرغا تاستا يەن؛ قاسقر جىب قوبىن، دىب
 مۇنى اىستىب قاسقر دلەلى بولب بالانى تاستايدى دىب كوتىب
 تورادى. تون اورتاسى بولغاندا ابالا تاغى جىلايدى. كىمپىر بالانى
 جوبانور، «اوپن» «قوى» بويەم، قوى، جىلاما! قاسقرغا سىنى
 بىرمە يىز. قاسقر كىلسە اورب. اولتىرەنزە دىيدى. بول
 سوزدى ايسىتىگەن سوڭ: «قوى» منا كىمپىردەن ملغان جاقىبلىق
 تىمەس: آيتوۋى دا، آيتورى دا جىلام ايكەن» دىب. قاسقر
 «جورب كىتەدى.

(دامە ايتىسدەن دلە ايتور، نارقاشتىڭ سالدارى.
 جاردان كوتور جاقىبلىق، زارقاشتىڭ سالدارى.

اولەسكە اوستالق

اىكى سارت «بر قازاق قوس آتورغا چىبىدى.
 اوچەۋى هر «تورلى قوس آتب آلب، اولەسكە كىپى
 بولدى. قازاق اولەستىروو جولدى سارتدارغا بىرگەن

ایکەن، قوسدار هر تورلی بولغان سوک مجوزن تاوب سارتدار اوله ستیره آلبادی اولای دا، بولای دا آینالدیرب. برله- آلبای اوله ستیروو جولن قازاقا بیریدی. قازاق: «بسم الله بیز گه لده ك!» دیب، بیز گه لده کدی آلب جانینا قوییدی. «بولای جانسن دووداق!» دیب اونى دا آلب جانینا قوییدی «سیاغاما قوگر قاز» دیب، «اوز آلدینا قوییدی. «اوله سیمه» اوج اویره ك دیب، اونى دا «اوز آلدینا قوییدی. «انكى سارتقا» بر تارتاره دیب، «بر اویره کدی ایکی سارتدک آلدینا سالدی آتقوددی باقراپکه گ آرتاره دیب، آتقوددی اینفا سالب آلبدی. سوندا سارتدار: «آتاب، آتاب آلدی؛ ناتچاغاردک اوله سی آدال ایکەن» دیبیدی.

بالاق کوی.

جاز بولسا، آیران قویب آلب چيله ك، سوکیتان قوزیچینگ ایرسه ك کیره ك.

دالادا قودا ءتوسب، كويەد بولب
 توى قلب تىك قوربيغا بىرسەك كىرەك.
 نوقتالاب ءبر قوزىنى ءمنب آلب
 فروالاب اوزگەلەرن اويگە بارب؛
 قايغىرب قاباق جاوب، زلدەنەنز.
 رىنى مالچىداى - آق ماسلداىب.
 سويەدى سوندا چىچە بىندەن كىلب؛
 آكە آيتار: «چراغم» دىب، چىندەن كىلب؛
 «تاراغم قوزى باغب كىلدى غوى» دىب؛
 قاباق مېن چىچە سىلار قاتق بىرب.

آلتىدا بىم الله دىب، مىگزدى آتقا،
 توى استەب، اىشەن آسب. قلب بوتقا؛
 قالىتب تاراچىداى قووانچ قىب،
 جىنكەنى آنا آنانگ ءبر مرادقا
 اىل كوچسە چىچە بايغوس ءجورجىيەلەب
 جورمەيدى، بوتابولسا هېچ توتەلەب،

چىڭ جالبا، اينىڭ قىسك، توقم جىرتق
 نوسەمز آندان آرەڭ سوندا ايركەلەب
 بولغان سوڭ تاغم بىكب جلفى آيداسدق،
 قولندى اولكەندەرمىن مېر بايلاسدق
 جىلدىن چىغا قاچقان قولن بولسا،
 *ايت قوسب اوران سالب آينغايلاسدق.

